

Materialistikin voi olla hurmahenkinen

Aamulehden tiedetoimittaja Vesa Vanhalakan kokosivun ryöpytys (Lapin Kansa 28.5, Aamulehti 26.5.) häkellyttää ensinäkemältä. Hän ratsastaa kolmen kristinuskolle allergisoituneen tiedemiehen pamfleteilla. Dawkins, Dennett ja Harris ovat päättäneet kerralla vapauttaa ihmiskunnan uskonnon "lumouksesta". Faktat ovat kuitenkin ristiriidassa toimittajan tietojen kanssa. Tieteen nimissä liikuttaessa on myös syytä käsitellä kutakin uskontoa erillisenä.

Historia paljastaa, että juutalaisia ja kristittyjä on aina saanut arvostella - heitä on myös tapettu, juuri uskonsa vuoksi, ja kristittyjä surmataan tänäänkin. Ateistit sen sijaan ovat turvassa.

Väitin tieteen tulosten olevan positiivisesti sidoksissa monoteismiin - ei niinkään uskonnollisuuteen (Lapin Kansa 28.4.). Protestanttinen rationaalisuus ja demokratiamme eivät ole jokapaikan löytöjä. Ne ovat hedelmällisten meemiemme esanssia.

Vanhalakasta poiketen tiedetuksen "grand old man" Erkki Toivanen kampanjoi vahvasti kristinuskon puolesta Euroopan kulttuurin ytimenä. Vanhalakan päätelmät poikkeavat myös oleellisesti Pekka Wahlstedtin linjasta Dennett'n "oletusten" suhteen. (HS. 15.5.)

Vanhalakka ja hänen "mentorinsa" ovat hurmioituneita, kuten Ranskan valistusfilosofit 200 vuotta sitten. Materialistien tavoite oli tällöin - ja jälleen - "positivismi" ja järjen palvonta. Mutta tieteen suurten läpimurtojen tekijät eivät tue tällaista maailmankuvaa. He ovat johtaneet tiedeyhteisön uusiin paradigmoihin ahdistusten ja paradoksien kautta. Suuret luomisteot ovat sidoksissa rajankäynteihin ja konflikteihin (S.Kierkegaard). Näistä voitoista on "normaalitieteiden" ollut aina hyvä jatkaa.

Kun perusta modernille fysiikalle luotiin 150 vuotta sitten, ranskalaiset materialistit jäivät paitsioon kahden sukupolven ajaksi. Avoimesti kristityt, Faraday ja Maxwell, löysivät ratkaisut sähkön ja magnetismin keskeiselle kytkennälle. Tänään "miltei kaikessa" - sähköposteista ydinvoimaloihin ja avaruusrakettien elektroniikkaan - hyödynnämme heidän murtautumistaan mekanistisesta maailmankuvasta dynaamiseen. Yksi tieteen kilvassa hävinneiden materialistien perusvirheistä oli pyrkimys löytää selitys kaikkeen aistien avulla. Kiinan vuosisataisen tieteellisen paitsion syy löytyy samalta alueelta - metafysiikan hylkäämisestä.

Oman aikamme ateistinen into on ymmärrettävää, ja selittyy sillä menestyksellä, mikä modernilla tieteellä on ollut. Ranskalaisten into nousi vastaavasti Newtonin tuloksista - ilman hänen Jumalaansa. Spekulointi kristinuskon merkityksellä - tieteen nimissä - on normaalia, ja toisaalta juuri sitä, millä kansa ja toivottavasti myös toimittajat saadaan tutkimaan historiaa.

Päiviö Latvus
DI